

hokimligi
maktabgacha va maktab ta'lifi
boshqarmasi
maktabgacha va
maktab ta'lifi bo'limi tasarrufidagi
-umumi o'rta ta'lim maktabi
tarix fani o'qituvchisi
ning

20__-20__-o'quv yiliga 8-11-sinflar
iqtidorli o'quvchilar uchun tarix fanidan

“YOSH TARIXCHI”

**TO'GARAK
HUJJATLARI**

To‘garak a’zolari haqida ma’lumot

Nº	Familiya ismi va sharifi	Tug‘ilgan sanasi	Sinfi	Manzili (to‘liq)	Ota-onasi (Ismi sharifi)	Telefon (uy yoki mobil)	Izoh
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							
7.							
8.							
9.							
10.							
11.							
12.							
13.							
14.							
15.							

16.							
17.							
18.							
19.							
20.							
21.							
22.							
23.							
24.							
25.							
26.							
27.							
28.							
29.							
30.							

O‘tkazilgan xona _____

”To‘garak mashg‘ulotlar o‘tkazilish sanalari

To‘garak rahbari _____

“TASDIQLAYMAN”

MMIBDO

**20__-20__-o‘quv yilida iqtidorli o‘quvchilar uchun tuzilgan
“Yosh tarixchi” nomli to‘garagining
ISH REJASI**

№	Yillik ish reja mavzulari	Soat	Sana	Izoh
1	Mo‘g‘ullar va Muhammad Xorazmshoh o‘rtasidagi ilk to‘qnashuv.	1		
2	Jaloliddin Manguberdining mo‘g‘ullarga qarshi kurashishi	1		
3	Mo‘g‘uliston va Xorazmga yurishlar	1		
4	Hindistonga qilingan yurish va Dehlining egallanishi	1		
5	Yevropada reformatsiya.	1		
6	XVI-XVIII asrlarda xalqaro munosabatlari.	1		
7	XVI-XVIII asrlarda Eron.	1		
8	1800-1870-yillarda Fransiya.	1		
9	O‘rta osiyo aholisining madaniy hayoti	1		
10	Buxoro amirligi ustidan rossiya imperiyasi protektoratining o‘rnatalishi	1		
11	Soliq va majburiyatlar . Xalq qo‘zg‘olonlari	1		
12	Jadidchilik harakatining vujudga kelishi.	1		
13	Fransiya-Prussiya urushi va uning yakunlari.	1		
14	Imperianing tashqi siyosati.	1		
15	XIX asr oxiri - XX asr boshlarida Avstriya-Vengreyasi.	1		
16	Bobqon davlatlari.	1		
17	Rossiya imperiyasining o‘rta osiyoga yurishi va turkiston general-gubernatorligining tashkil topishi.	1		
18	Birinchi jahon urushining boshlanishi va uning turkistonga ta’siri.	1		
19	Xiva xonligining tugatilishi.	1		
20	O‘zbekistonda sovet hokimiyati yuritgan madaniy siyosat.	1		
21	O‘zbekiston xalq xo‘jaligining urushdan keyingi yillardagi rivojlanishi	1		
22	Sharqiy Yevropa va Rossiya: jamiyatni isloq qilish muammolari.	1		
23	SSSR va Sharqiy Yevropa mamlakatlari ivojlanishining asosiy yo‘nalishlari	1		
24	G‘arbiy Yevropada iqtisodiy va siyosiy integratsiya jarayonlari	1		
25	Suriya, Iraq va Janubi-g‘arbiy Osiyo mamlakatlari.	1		
26	Lotin Amerikasida milliy islohotchilik va taraqqiyotning boshqa yo‘llari.	1		
27	Saylov tizimi.	1		
28	O‘zbekistonda iqtisodiy islohotlar va ijtimoiy siyosat.	1		
29	O‘zbekistonda yoshlar siyosati.	1		
30	O‘zbekistonning Markaziy Osiyo mamlakatlari bilan o‘zaro hamkorligi	1		
31	1991 – 2017-yillarda kavkazorti davlatlari.	1		
32	1991 – 2017-yillarda Germaniya federativ respublikasi.	1		
33	1991 – 2017-yillarda Hindiston respublikasi.	1		
34	1991 – 2017-yillarda suriya va Iraq.	1		

Sana: " " 20 -yil. Sinflar: To 'garak rahbari: _____

Mavzu: Mo'g'ullar va Muhammad Xorazmshoh o'rtasidagi ilk to'qnashuv.

Maqsadlar:

Ta'limiylar: o'quchilar mavzuga oid bilim va tushunchalar hosil qilsih, to'garaka bo'lgan qiziqishini ortirish, XIII-XV asrlarda mamlakatimiz tarixida mavjud bo'lgan sulolalar tarixi, davlatchilik an'analarini, ilm-fan va madaniyatning rivojlanishi bilan tanishtirish.

Tarbiyaviy: o'quvchilar mustaqil ishslashga o'rgatish, o'quvchilar bilimlarni boyitish va yangi bilim berish, Amir Temur va temuriylar tarixini har tomonlama chuqur o'rganish faqat ilmiy-ma'rifiy ahamiyat kasb etib qolmasdan, tarbiyaviy va amaliy ahamiyatga ega ekanligini, tarix har bir insonni o'z Vataniga muhabbat, sadoqat, o'z xalqining o'tmishi haqida aniq tasavvurga ega bo'lishi, uning yutuqlaridan faxrlanish, rivojlanishi uchun o'z hissasini qo'shish ruhida tarbiyalash.

Rivojlantiruvchi: o'quvchilarning mavzuga oid bilim, ko'nikma, malakalarini rivojlanish, o'z Vatanimiz tarixini bilishi va madaniyatini hurmat bilan qarashi, berilgan rasrnlar hamda savollar ustida ishslash orqali vatanga muhabbat hissini uyg'otish.

FK-fanga oid kompetensiyalar

1-FK1-Tarixiy voqeilikni tushunish va uni mantiqiy izchillikda tushuntira olish kompetensiyasi.

2-FK2-Tarixiy manba va adabiyotlar bilan ishslash kompetensiyasi.

Mashg'ulot turi: yangi bilim beruvchi, bilimlarni mustahkamlovchi.

Mashg'ulot uslubi: tushuntirish, suxbat, tezkor savol – javob, amaliy mustaqil ishlar bajarish, munozara, muammoli topshiriq, guruhlarda ishslash, ko'rgazmali va boshqalar.

Mashg'ulot metodi: guruhlarda ishslash, "kim epchil-u, kim chaqqon", "ko'rsam tezroq o'rganaman" shu kabi metodlar.

Mashg'ulot jahozi: «O'zbekiston tarixi» 8-sinf uchun darslik, mavzuga oid ko'rgazmali qurollar, plakatlar, tarqatma materiallar o'quv qurollari, elektron materiallar.

Mashg'ulotning borishi:

I. Tashkiliy qism: a) Salomlashish. b) Davomatni aniqlash.

II. Uyga vazifani so'rash: a) Savol – javob o'tqazish. b) Topshiriqlarni tekshirish.

III. Yangi mavzu bayoni: Jo'chixon boshchiligidagi mo'g'ullar Chingizzxon buyrug'iga ko'ra merkit qabilasini tor-mor qilib orqaga qaytmoqchi bo'lganda Xorazmshoh qo'shiniga duch keldi. Ular dastlab jang qilishdan voz kechdi. Biroq Muhammad Xorazmshoh bilan o'chakishib qoldilar. Jo'chixon Xorazmshohga elchi yuborib: "Biz siz bilan jang qilmaymiz, ulug' xon (Chingizzxon) siz bilan urushmoqni buyurmadi", dedi. Xorazmshoh Muhammad bunga: "Agar Chingizzxon sizlarga men bilan jang qilishni buyurmagan bo'lsa, Alloh taolo mena sizlarni bilan jang qilishni buyurdi", deya javob berdi. 1216-yilda Irg'iz daryosi bo'yida (hozirgi Qozog'istonning Aktobe viloyatida) Muhammad Xorazmshohning 60 ming kishilik qo'shini mo'g'ullarning 20 minglik qo'shini bilan jang qildi. Bu jangda Xorazmshoh qo'shinni 3 qismga bo'ldi va ulardan biriga o'g'li Jaloliddin lashkarboshi qilib tayinlab, pistirmada turishini buyurdi. Irg'iz jangida Xorazmshoh dashmanning siquviga dosh berolmadni, uni Jaloliddinning xos lashkarlari dashmanga bergan qaqshatqich zarba qutqarib qoldi. Birinchi kungi to'qnashuvda hech bir tomonning qo'li baland kelmadi. Tun kirgach, tomonlar o'z qarorgohiga qaytdi. Mo'g'ul qo'shini o'zlarini tin olayotgandek ko'rsatib gulxanlar yoqadi. Aslida esa xorazmliklarga sezdirmasdan o'z qarorgohlarini tark etadi.

1206-yil bahorida mo'g'ul qabilalari sardorlarining qurultoyida Temuchin xon etib tayinlangan va unga "Chingizzxon" (Ulug'xon) deb nom berilgan. Tashkil etilgan davlat "Yeke mong'ol ulus" deb atalgan.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: Chingizzxonning Xorazmshohga yuborgan nomasi nima uchun sultonga ma'qul bo'lmagan?

V. Mashg'ulotni yakunlash: to'garak a'zolarini yutuq va kamchilliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifa: Mo'g'ullar va Muhammad Xorazmshoh o'rtasidagi ilk to'qnashuv haqida o'qib kelish.

Sana: " " 20 -yil. Sinflar: To 'garak rahbari: _____

Mavzu: Jaloliddin Manguberdining mo'g'ullarga qarshi kurashishi

Maqsadlar:

Ta'limiylar: o'quchilar mavzuga oid bilim va tushunchalar hosil qilsih, to'garaka bo'lgan qiziqishini ortirish, XIII–XV asrlarda mamlakatimiz tarixida mavjud bo'lgan sulolalar tarixi, davlatchilik an'analari, ilm-fan va madaniyatning rivojlanishi bilan tanishtirish.

Tarbiyaviy: o'quchilar mustaqil ishslashga o'rgatish, o'quchilar bilimlarni boyitish va yangi bilim berish, Amir Temur va temuriylar tarixini har tomonlama chuqur o'rganish faqat ilmiy-ma'rifiy ahamiyat kasb etib qolmasdan, tarbiyaviy va amaliy ahamiyatga ega ekanligini, tarix har bir insonni o'z Vataniga muhabbat, sadoqat, o'z xalqining o'tmishi haqida aniq tasavvurga ega bo'lishi, uning yutuqlaridan faxrlanish, rivojlanishi uchun o'z hissasini qo'shish ruhida tarbiyalash.

Rivojlantiruvchi: o'quchilarning mavzuga oid bilim, ko'nikma, malakalarini rivojlantirish, o'z Vatanimiz tarixini bilishi va madaniyatini hurmat bilan qarashi, berilgan rasrnlar hamda savollar ustida ishslash orqali vatanga muhabbat hissini uyg'otish.

FK-fanga oid kompetensiyalar

1-FK1-Tarixiy voqeilikni tushunish va uni mantiqiy izchillikda tushuntira olish kompetensiyasi.

2-FK2-Tarixiy manba va adabiyotlar bilan ishslash kompetensiyasi.

Mashg'ulot turi: yangi bilim beruvchi, bilimlarni mustahkamlovchi.

Mashg'ulot uslubi: tushuntirish, suxbat, tezkor savol – javob, amaliy mustaqil ishlar bajarish, munozara, muammoli topshiriq, guruhlarda ishslash, ko'rgazmali va boshqalar.

Mashg'ulot metodi: guruhlarda ishslash, "kim epchil-u, kim chaqqon", "ko'rsam tezroq o'rganaman" shu kabi metodlar.

Mashg'ulot jahozi: «O'zbekiston tarixi» 8-sinf uchun darslik, mavzuga oid ko'rgazmali qurollar, plakatlar, tarqatma materiallar o'quv qurollari, elektron materiallar.

Mashg'ulotning borishi:

I. Tashkiliy qism: a) Salomlashish. b) Davomatni aniqlash.

II. Uyga vazifani so'rash: a) Savol – javob o'tqazish. b) Topshirilarni tekshirish.

III.Yangi mavzu bayoni:

1226-yilda Ozarbayjon, Shirvon va Gurjiston Xorazmshoh qo'liga o'tdi. 1227-yil sentyabrdagi Isfahon yaqinida Jaloliddin Manguberdi mo'g'ullarning Taynol no'yon boshliq qo'shinini yengdi. Taynol no'yon Jaloliddin Manguberdining jangdagiga mardligiga qoyil qolib: "Zamonasining haqiqiy bahodiri, o'z tengqurlarining sarvari ekan", degan edi.

Jaloliddin Manguberdining Ko'niya, Jazira, Damashq va Misr hukmdorlariga nomalar yozib, ularni mo'g'ullarga qarshi kurashish yo'liga birlashtirish xatti-harakatlari behuda ketdi. Sultonning o'sib borayotgan mavqeyi Bag'dod xalifasini, Misr, Damashq va Jazira hukmdorini tashvishga sola boshladи. Ichki fitnalar va xiyonatlar boshlandi. Ustiga-ustak Ko'niya sultoni Alouddin Qayqubod muxolif kuchlarni Jaloliddin Manguberdiga qarshi birlashtirishga muvaffaq bo'ldi. Jaloliddinning ukasi G'iyosiddin Pirshoh birinchi bo'lib xiyonat yo'liga o'tdi. U o'z lashkarlari bilan akasi qarorgohini tark etdi. G'iyosiddin akasiga hasadi qo'zg'ab, o'zi mustaqil davlat barpo etish va Jaloliddin kabi shuhrat qozonishni istadi. U Kirmon hokimi tomonidan qo'liga olinib, qatl etildi. Mo'g'ullar ushbu voqeadan so'ng Jaloliddin davlati ular o'ylagandek kuchli emasligini anglab, u bilan sulkh tuzish fikridan qaytishdi. Ozarbayjon va Gurjiston sari talonchilik yurishlarini boshlab yuborishdi.

Jaloliddinning bosh vaziri Sharofulmulk sultonga fitna uyushtira boshladи. Uning Jazira va Ko'niya hukmdorlariga Jaloliddindan hokimiyatni tortib olishda madad so'rab yozgan maktubi Jaloliddinning qo'liga tushgach, u hibsga olinib, qatl etildi. 1230-yil avgustda Ko'niya, Jazira, Damashq va Misrning birlashgan qo'shini Jaloliddin Manguberdi kuchlarini Arzinjon yaqinidagi jangda mag'lubiyatga uchratdi.

46

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: Jaloliddin Manguberdining mo'g'ullarga qarshi qanday kurashlar olib brogan?

V.Mashg'ulni yakunlash: to'garak a'zolarini yutuq va kamchilliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI.Uyga vazifa: Zamonasining haqiqiy bahodiri, o'z tengqurlarining sarvari haqida o'qib kelish

Sana: " " 20 -yil. Sinflar: To 'garak rahbari: _____

Mavzu: Mo'g'uliston va Xorazmga yurishlar

Maqsadlar:

Ta'llimi: o'quchilarda mavzuga oid bilim va tushunchalar hosil qilsih, to'garaka bo'lgan qiziqishini ortirish, XIII–XV asrlarda mamlakatimiz tarixida mavjud bo'lgan sulolalar tarixi, davlatchilik an'analari, ilm-fan va madaniyatning rivojlanishi bilan tanishtirish.

Tarbiyaviy: o'quvchilar mustaqil ishlashga o'rgatish, o'quvchilar bilimlarni boyitish va yangi bilim berish, Amir Temur va temuriylar tarixini har tomonlama chuqur o'rganish faqat ilmiy-ma'rifiy ahamiyat kasb etib qolmasdan, tarbiyaviy va amaliy ahamiyatga ega ekanligini, tarix har bir insonni o'z Vataniga muhabbat, sadoqat, o'z xalqining o'tmishi haqida aniq tasavvurga ega bo'lishi, uning yutuqlaridan faxrlanish, rivojlanishi uchun o'z hissasini qo'shish ruhida tarbiyalash.

Rivojlantiruvchi: o'quvchilarning mavzuga oid bilim, ko'nikma, malakalarini rivojlantirish, o'z Vatanimiz tarixini bilishi va madaniyatini hurmat bilan qarashi, berilgan rasrnlar hamda savollar ustida ishslash orqali vatanga muhabbat hissini uyg'otish.

FK-fanga oid kompetensiyalar

1-FK1-Tarixiy voqeilikni tushunish va uni mantiqiy izchillikda tushuntira olish kompetensiyasi.

2-FK2-Tarixiy manba va adabiyotlar bilan ishslash kompetensiyasi.

Mashg'ulot turi: yangi bilim beruvchi, bilimlarni mustahkamlovchi.

Mashg'ulot uslubi: tushuntirish, suxbat, tezkor savol – javob, amaliy mustaqil ishlar bajarish, munozara, muammoli topshiriq, guruhlarda ishslash, ko'rgazmali va boshqalar.

Mashg'ulot metodi: guruhlarda ishslash, "kim epchil-u, kim chaqqon", "ko'rsam tezroq o'rganaman" shu kabi metodlar.

Mashg'ulot jahozi: «O'zbekiston tarixi» 8-sinf uchun darslik, mavzuga oid ko'rgazmali qurollar, plakatlar, tarqatma materiallar o'quv qurollari, elektron materiallar.

Mashg'ulotning borishi:

I. Tashkiliy qism: a) Salomlashish. b) Davomatni aniqlash.

II. Uyga vazifani so'rash: a) Savol – javob o'tqazish. b) Topshiriqlarni tekshirish.

III. Yangi mavzu bayoni: Amir Temurning Mo'g'ulistoniga qarshi kurashi yigirma yilga yaqin (1371–1390) davom etdi. Yettiuvdan shimalga chekingan mo'g'ul xonlari qish kelishi bilan qayta Sirdaryo bo'yłari va Farg'ona vodiyiga hujum uyuştirir edi. Amir Temur ularni tor-mor qilib, Irtish daryosi orqa tomoniga chekinishga majbur qildi. Shundan keyin Mo'g'uliston xonlari bosh qarorgohini egalladi. Amir Temur u yerga To'g'luq Temurxonning o'g'li Xizirxo 'jani xon qilib tayinlab, garov va Mo'g'uliston jilovi sifatida uning o'g'li Sham'i Jahonni o'zi bilan olib ortga qaytdi. Shu tariqa, mo'g'ul xonlarining Sirdaryo bo'yłari, Farg'ona vodiyiga solayotgan xavf-xatarlariga chek qo'yildi. Qadimdan iqtisodiy va madaniy jihatdan Movarounnahr bilan bevosita bog'liq bo'lgan Xorazm mo'g'ullar davrida ikki qismga ajralib, markazi Urganch shahri bo'lgan shimoliy Xorazm Jo'chi ulusiga, markazi Kat qal'asi bo'lgan janubiy Xorazm esa Chig'atoj ulusiga bo'ysundirilgan. XIV asrning 60-yillari oxirida Oltin O'rada yuz bergan g'alayonlar vaqtida qo'ng'iroq so'fiylari sulolasidan Husayn So'fi shimoliy Xorazmda mustaqil bo'lib oldi. Bu davrda Movarounnaharda ham siyosiy kurashlar avj olganidan foydalanim Kat va Xiva shaharlarini egallab, shimoliy Xorazm bilan janubiy Xorazm yerlarini birlashtirdi. Amir Temur esa janubiy Xorazmni Chig'atoj ulusining ajralmas qismi deb hisoblar edi. Shuning uchun u Xorazmni o'z davlatiga qo'shib olish siyosatini tutdi. Amir Temur Xorazmni tinchlik yo'li bilan davlat tarkibiga kiritish maqsadida Gurganjga Alafa tavochini tinchlik haqidagi noma bilan yubordi. Husayn So'fi Amir Temur yuborgan elchiga shunday javob berdi: "Men mamlakatni qilich bilan olganman, shuning uchun ham uni faqat qilich bilan olish mumkin". Amir Temur ikkinchi bor yuborgan elchi Jaloliddin Keshiy esa zindonga tashlandi. Natijada 1371-yili Amir Temur Xorazmga qo'shin tortib keldi. Gurganjga borish uchun Kat shahri orqali o'tish kerak edi, bu shaharni qisqa fursatda Amir Temur qo'shini ishg'ol qildi. Katning qo'ldan ketishi Husayn So'figa kuchli ta'sir ko'rsatdi. U Amir Temur bilan yarashishga, uning talablarini bajarishga rozi bo'ldi. Lekin ayrim hokimlar Husaynni qo'llab-quvvatlashlariga ishontirdilar. Husayn So'fi ularning yordamiga ishonib, Amir Temurga qarshi chiqdi, ammo to'qnashuvda tor-mor etildi va Gurganj qal'asida vafot etdi.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: Mo'g'uliston va Xorazmga yurishlarga nima sabab bo'lgan?

V. Mashg'ulotni yakunlash: to'garak a'zolarini yutuq va kamchilliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifa: Mo'g'uliston va Xorazmga yurishlari haqida o'qib kelish.

veb-saytimiz: Zokirjon.com

Zokirjon.com veb-sayti orqali o‘zingiz uchun kerakli ma’lumotlarni yuklab oling.

+99890-530-00-68 nomerga telegramdan yozishingiz yoki telegramdan nza4567 izlab telegramga murojaat qilishingiz so‘raladi.

Telegramda murojaatingizga o‘z vaqtida javob beriladi.

Hujjat word variant doc formatda beriladi.

40 listdan iborat tarix fanidan 8-11-sinf iqtidorli o‘quvchilarga 34 soatli to‘garakni to‘liq holda olish uchun telegramdan yozing.

Telegram kanalimiz:

@Maktablar_uchun_hujjatlar

To‘lov uchun: HUMO 9860230104973329

Plastik egasi Nabihev Zokirjon

DIQQAT!!!

Sizga bu **OMONAT** qilib beriladi.
To‘liq holda olganingizdan so‘ng:
Faqat o‘zingiz uchun foydalaning.
Hech kimga bermang hattoki eng yaqin insoningizga ham.
Internet orqali veb-saytlarga joylamang.
Kanal va gruppalarga tarqatmang.

**OMONATGA
HIYONAT QILMANG.**

*Bizni hizmatdan foydalanib qulay imkoniyatga ega
bo‘ling!*

Bizda maktablar uchun quydagи hujjatlar mavjud

- 1. 1-11-Sinflar uchun sinf soati ish reja va konspektlari**
- 2. 1-11-Sinflar uchun barcha fanlardan to‘garak hujjatlari**
- 3. Sinf rahbar hujjatlari**
- 4. Metodbirlashma hujjatlari**
- 5. Ustama hujjatlari**
- 6. 1-11-Sinflar uchun barcha fanlardan konspektlar**
- 7. 1-11-Sinflar uchun Ish rejalar (Taqvim mavzu rejalar)**
- 8. Maktab ish hujjatlari**
- 9. Direktor ish hujjatlari**
- 10. MMIBDO‘ ish hujjatlari**
- 11. O‘IBDO‘ ish hujjatlari**
- 12. Psixolog hujjatlari**
- 13. Xotin-qizlar qo‘mitasi ish hujjatlari**
- 14. Kutubxona mudirasi ish hujjatlari**
- 15. Besh tashabbus hujjatlari**
- 16. Ochiq dars ishlanmalar, taqdimotlar, slaydlar**